

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **O. M.**, nar. X, státní příslušnost Ukrajina, bytem X, zast. Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.11.2013 č.j. OAM-158/ZA-ZA13-K01-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené právní zástupkyni žalobkyně se přiznává odměna ve výši 8.228,-- Kč, která bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou dne 20.12.2013 prostřednictvím pošty domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 29.11.2013 č.j. OAM-158/ZA-ZA13-K01-2013, kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zák. č. 325/1999 Sb., o azylu.

Žalobkyně nesouhlasí s napadeným rozhodnutím s tím, že žalovaný dle jejího názoru porušil § 3 zák. č. 500/2004 Sb. správní řád, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu.

Žalobkyně uvedla, že na Ukrajině byla politicky činná, je členkou strany Naše Ukrajina a 1.10.2004 byla předsedkyní volební komise. V souvislosti s touto činností byla nucena falšovat volební lístky ve prospěch kandidáta Janukoviče. Z tohoto důvodu byla několikrát fyzicky napadena, bylo jí vyhrožováno a byl unesen její bratr. Poukazuje na současnou vyostřenou situaci na Ukrajině v Doněcké oblasti, odkud pochází a kde probíhají rozsáhlé demonstrace proruského obyvatelstva a v některých částech země hrozí ozbrojený konflikt. Obává se, že z důvodu jejích dřívějších politických aktivit by mohla být vystavena postihu nebo uvěznění. Domnívá se, že splňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Důvody, pro něž žalovaný v odůvodnění rozhodnutí označil její žádost na účelovou, považuje za spekulativní. Dle žalobkyně nebyly zkoumány ani podmínky dle § 14 a 14a zákona o azylu, uvedla, že její tíživá situace měla být posouzena jako okolnost hodná zvláštního zřetele. Ze strany žalovaného došlo dle žalobkyně k překročení mezí správního uvážení.

Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobkyní a současně s nimi nesouhlasí a poukazuje na to, že v rozhodnutí podrobně popsal důvody, pro které tvrzení žalobkyně hodnotil jako účelová. Vycházel z naprosto konkrétních informací, a protože usiloval o dostatečné a pochyby nebudící zjištění stavu věci, realizoval s žalobkyní 26.11.2013 doplňující pohovor. Na základě porovnání jejích sdělení včetně přihlédnutí k fotokopii stranického průkazu a pracovní knížky dospěl k závěru, že navzdory svému působení v pozici pracovnice volební komise při volbách na Ukrajině v roce 2004 nebyla obětí azylově relevantního pronásledování. Také popis života žalobkyně na Ukrajině po volbách v roce 2004 až do odjezdu z vlasti a dokonce i její další následné pobyty na Ukrajině dokládají důvodnost závěru žalovaného a svědčí o zákonnosti vydaného rozhodnutí. Žalovaný nepominul ani popsany únos bratra žalobkyně a v této souvislosti odkazuje na zdůvodnění rozhodnutí, kdy konstatuje, že v kontextu žalobkyní předkládaného azylového příběhu nelze považovat za projev azylově relevantního pronásledování. Žalobkyně nevyužila možnosti podat stížnost na postup policie, pokud se domnívá, že policisté v bratrově případě po oznámení únosu nekonali v souladu se zákonem. Správní orgán posoudil žalobkyní tvrzené skutečnosti jak z pohledu ust. § 12a zákona o azylu, tak ve vztahu k ust. § 12b tohoto zákona. Ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu uvádí, že neshledal důvod k udělení humanitárního azylu, neboť na straně žalobkyně nebyla zjištěna žádná zvláštního zřetele hodná skutečnost, jež by měla být takovým způsobem zohledněna. Při posouzení důvodu k udělení doplňkové ochrany postupoval žalovaný dle § 14a a 14b zákona o azylu. Vyslovil konkrétní důvody, pro něž v době vydání rozhodnutí neshledal existenci skutečného nebezpečí vážné újmy v případě návratu žalobkyně na Ukrajinu. V souvislosti s nynějšími událostmi na Ukrajině a vyhrocené situaci v některých konkrétních oblastech konstatuje, že ve svém rozhodnutí vycházel z informací dostupných v době vydání rozhodnutí a nelze mu vytýkat, že stávající události následující po vydání rozhodnutí nezohlednil.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, kterými je vázán a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně podala dne 23.5.2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že je členkou strany „Naše Ukrajina“ a ode dne 1.10.2004 byla členkou a poté také předsedkyní volební komise. Na Ukrajině žila v Doněcké oblasti obec Karpovka. Od roku 2006 žije v ČR, do roku 2009 vyjížděla na Ukrajinu. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že na Ukrajině měla problémy kvůli tomu, že byla členkou opoziční strany a pracovala ve volební komisi této strany. Vše začalo během voleb v roce 2004, kdy po ní při druhém kole požadovali falšování volebních lístků. Vyhrožovali jí lidé, kteří zaujímali významné pozice na úradech. Vyhrožováno jí bylo sankcemi, pokud Janukovič nebude mít více hlasů. Konkrétně jí bylo vyhrožováno odebráním domu, půdy, nakonec unesli jejího bratra, který je doposud nezvěstný. Protože odmítala plnit jejich příkazy, byla dvakrát znásilněna. V případě návratu na Ukrajinu jí hrozí nebezpečí, obává se o svůj život a toho, že budou splněny dřívější výhrůžky. Dne 29.5.2013 byl s žalobkyní uskutečněn pohovor, při kterém uvedla, že naposledy na Ukrajině byla v roce 2009, od roku 2007 do roku 2009 na Ukrajinu opakovaně jezdila asi čtyřikrát za rok. V roce 2006 začala studovat střední školu a to denní studium, ale protože měla kvůli volbám problémy, musela přestoupit na dálkové studium na odborné zemědělské škole. Ukrajinu se rozhodla opustit, protože chtěla zachránit svůj život a život matky. Po volbách byla dvakrát odvezena do lesa a znásilněna a bylo jí vyhrožováno únosem členů rodiny. Bratr byl unesen, a proto žalobkyně hledala možnost, jak Ukrajinu opustit. Pokud by se obrátila na policii, vůbec by jí to nepomohlo, jenom by svoji situaci zhoršila, protože policie jim byla podřízena. Dvakrát byla znásilněna, v jednom případě ji pak odhodili a nechali v lese, podruhé ji odvezli zpět a hodili k plotu k domu. Po volbách, i když se prezidentem stal Jušenko, na úradech zůstali stále stejní lidé, kteří jí vyhrožovali. Dne 23.4.2005 unesli jejího bratra. Od té doby ho stále hledá. Ve volební komisi pracovala od 1.10.2004 do 28.1.2005, ve funkci skončila na vlastní žádost a poté pracovala pro vesnický klub. Po ukončení práce ve vesnickém klubu se přestěhovala do města Slovjangsk spolu s matkou. Tam žádné problémy neměly, protože nebyla známa jejich adresa. Měla ale problémy ve škole, podle tety, která pracovala v učtárně, přišli do školy jacísi lidé, hovořili s ředitelem a zástupcem a chtěli po nich, aby žalobkyně nedostudovala. Ta již chtěla odcestovat, a proto přestoupila na jinou školu na dálkové studium. Potíže s vycestováním z Ukrajiny neměla, koupila si jízdenku, získala polské vízum a odjela. Druhou školu dokončila bez potíží. Při návratech na Ukrajinu bydlela ve Slovjangsku, potíže neměla, protože nikdo nevěděl, že se na Ukrajinu vrací. Po skončení voleb ukončila členství ve straně „Naše Ukrajina“. Dne 26.11.2013 se uskutečnil doplňující pohovor, při kterém žalobkyně uvedla, že od posledního zápisu v pracovní knížce ze dne 3.8.2005 až do svého odjezdu z vlasti neměla stálou práci, pracovala brigádně, v roce 2004 nebo 2005 začala studovat střední železniční školu, po roce studia měla roční pauzu a následně ji převedli na zemědělskou školu, obor účetní. Převedení na jinou školu bylo jejím rozhodnutím z důvodu, že škole, kterou předtím studovala, zvýšili školné. Od dubna 2005 do roku 2006 žila doma v Karpovce, kde měla problémy jenom v době voleb. Po volbách ji pak napadli na dvoře a zbili a asi měsíc nato ji odvezli do lesa, kde ji čtyři muži znásilnili. Stalo se to mezi jednotlivými koly voleb, protože byla dvě kola a oni jí chtěli připomenout, co od ní chtějí. Kdo ji konkrétně napadl, neví, byli to bandité, nepředstavili se jí. Řekli jí pouze, že nesplnila jejich příkazy ohledně voleb. Ke svým návštěvám vlasti uvedla, že se na Ukrajinu vracela skoro každé 3 měsíce, jezdila na zkoušky. Vždy tam pobyla 2 týdny, problémy neměla, protože byla buď u tety nebo u známých. Ke své politické příslušnosti uvedla, že byla členkou strany „Naše Ukrajina“, do strany vstoupila asi na podzim roku 2004. K dotazu správního orgánu, že v průběhu řízení doložila stranický průkaz organizace „Ruch Ukrajiny“ a nikoliv strany „Naše Ukrajina“, vysvětlila, že se jedná o 2 různé strany a že byla také strana Julie Tymošenkové a všechny tyto strany vždy vystupovaly a jednaly společně, ona tedy byla členkou „Ruchu“ a jeho členkou je doteď, při volbách ale vystupovala jako představitelka

strany „Naše Ukrajina“. Členkou strany „Naše Ukrajina“ tedy nebyla, byla členskou „Ruchu“, neviděla v tom ale žádný rozdíl.

Udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky a to z přesně vymezených důvodů. Žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani při pohovorech neuvedla skutečnosti, pro které by jí mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) azylového zákona. Soud se ztotožňuje s žalovaným v tom, že navzdory svému působení v pozici pracovnice volební komise při volbách na Ukrajině v roce 2004 nebyla obětí azylově relevantního pronásledování. Soud se ztotožňuje i v tom, že ve výpovědích žalobkyně, které se týkají informací o původcích popisovaného násilného jednání, jehož žalobkyně měla čelit, jsou rozpory. Popis života žalobkyně na Ukrajině po volbách v roce 2004 až do odjezdu z vlasti a dokonce i její další následné pobyty na Ukrajině dokládají, že žalobkyni nelze považovat za osobu, která by byla ve vlasti osobou pronásledovanou. Tomu svědčí i opakované návraty žalobkyně do vlasti v letech 2007 – 2009, kdy na Ukrajinu dojížděla za účelem dokončení studia. Navštěvovala tam státní školu, kterou také úspěšně dokončila. Po celou dobu se nesetkala s žádnými potížemi. Pod azylový důvod nelze pořadit zmizení bratra žalobkyně. Nutno poukázat na to, že žalobkyně podala o zmizení svého bratra oznámení na policii, dále se však na bratra nedotazovala, na postup policie nepodala stížnost, pokud se domnívala, že policisté v bratrově případě po oznámení únosu nekonali v souladu se zákonem. Nelze proto namítat, že stát jí ochranu proti protiprávnímu jednání soukromých osob či policistů odepřel či neposkytnul, pokud z její strany ve vztahu k příslušným státním orgánům nevzešel podnět.

Soud stejně jako žalovaný neshledal podmínky pro udělení azylu dle § 13 azylového zákona. Z výpovědi žalobkyně v průběhu správního řízení ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu tohoto zákonného ustanovení.

Rozhodnutí o udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 azylového zákona je věcí správního uvážení, kdy soud nemůže nahradit správní uvážení žalovaného vlastní úvahou o tom, zda žalobcem uplatněné důvody žádosti o mezinárodní ochranu lze považovat za relevantní z hlediska tohoto ustanovení. Je proto třeba, aby žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl úvahy či závěry, které se budou týkat případných důvodů pro udělení humanitárního azylu. Tuto povinnost žalovaný v napadeném rozhodnutí splnil. Žalovaný přihlédl k věku žalobkyně a jejímu zdravotnímu stavu a po posouzení celého případu žalobkyně nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

Žalovaný neshledal ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b azylového zákona.

Žalobkyně neuvedla skutečnosti, na základě kterých by jí mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Dále se správní orgán zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Správní orgán se zabýval jednotlivými skutečnostmi, na jejichž základě lze doplňkovou ochranu udělit a tvrzení žalobkyně o výhrůžkách a násilí vůči její osobě vyhodnotil pro rozpor jako nevěrohodná. Soud se se závěry žalovaného ztotožňuje. V průběhu správního řízení nebyla zjištěna žádná skutečnost, ze které by vyplývalo, že při návratu na Ukrajinu žalobkyně bude vystavena mučení nebo nelidskému či ponižujícímu

zacházení nebo trestání. Nelze přehlédnout, že žalobkyně svoji vlast opustila téměř 2 roky po volbách, které měly být příčinou jejích potíží na Ukrajině a poté se ještě v letech 2007 – 2009 na Ukrajinu bezproblémově vracela. Pokud jde o otázku splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný zohlednil všechna tvrzení žalobkyně a vyvodil z nich správné skutkové závěry. K dispozici měl také zprávy, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informací MZV ČR č.j. 121230/2011-LPTP ze dne 7.12.2011, č.j. 113285/2012-LPTP ze dne 19.9.2012, č.j. 111971/2013-LPTP ze dne 9.8.2013 a č.j. 110044/2013-LPTP ze dne 2.10.2013, Informaci Mezinárodní organizace pro migraci srpen 2012, Zprávy Human Rights Watch leden 2013, Výroční zprávy Freedom House, leden 2013, Zpráv MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2011 ze dne 24.1.2012 a za rok 2012 ze dne 19.4.2013 a Informace Člověka v tísní – společnost při ČT, o. p. s., č.j. OAM-330/2005 ze dne 5.12.2005. Při rozhodování správní orgán přihlédl rovněž k materiálům k žádosti o závazné stanovisko k otázce existence důvodů znemožňujících vycestování č.j. KRPA-138091/ČJ-2013-000022 a informacím z Infobanky ČTK „Země světa, Ukrajina“.

Soud při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu tak, jak mu ukládá § 75 odst. 1 s.ř.s. V souvislosti s nynějšími událostmi na Ukrajině a vyhocené situaci v některých konkrétních oblastech odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu č.j. 2AZs 19/2013-32 ze dne 18.3.2014, kde soud uvedl *„Vzhledem k obecně známé aktuální politické a bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž stěžovatel ji objektivně vzato nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že stěžovateli nic objektivně nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží toto usnesení, učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu v souladu s § 10 zákona o azylu podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu provedenou zákonem č. 379/2007 Sb. byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud stěžovatel podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před Nejvyšším správním soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku non- refoulement, který musí být respektován.“* Městský soud v Praze uzavírá, že v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v této době ještě nestaly) a žalobkyně má dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dostatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Zdejší soud žalobkyni k její žádosti ustanovil zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s.ř.s.); náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s.ř.s.). Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v odměně za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění žaloby) celkem v částce 6.200,-- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhl. č. 177/1996 Sb. advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů) a v náhradě

hotových výdajů celkem v částce 600,-- Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 6.800,-- Kč. Ustanovená advokátka předložila osvědčení o registraci jako plátce daně z přidané hodnoty, a proto soud přistoupil ke zvýšení jejího nároku vůči státu o částku odpovídající této dani. Ustanovené advokátce tedy se přiznává odměna ve výši 8.228,-- Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 1měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 21. května 2014

JUDr. Miroslava H r e h o r o v á v.r.
samosoudkyně